

Етапи Українського державотворення

Переглядів: 7330
25 липня 2022

Витоки української державності - у середньовічній Русі

Утворення Русі було результатом соціально-економічного та політичного розвитку слов'ян.

У період Русі розпочалася консолідація слов'янських племен південно-східної Європи в єдиний етнос русинів-українців, почала формуватися українська мова.

Фундаментом правової та політичної культури українського народу стало:

- прийняття князем Володимиром у 988 році християнства,
- поширення писемності на основі кирилиці,
- кодифікація норм звичаєвого права в першому кодексі «Руській правді».

Саме Русь заклала основи державницьких традицій українців таких як:

- герб,
- грошова одиниця,
- Київ як політичний і культурний центр України.

Етапи українського державотворення

Галицько-Волинська держава

- У XIII-XIV століттях розвиток інституту державності.
- Європейський вектор розвитку
- Традиція міського самоврядування – магдебурзьке право.

Продовжила традиції української державності Галицько-Волинська держава

У XIII-XIV століттях відбувається розвиток інституту державності на значній частині українських земель.

Збереження й посилення європейського вектору розвитку, який став частиною зусиль у боротьбі із монгольським нашествям, що стало виявом коронування Данила Галицького.

Саме в ті часи на українських землях з'являється традиція міського самоврядування – магдебурзьке право.

Етапи українського державотворення

Велике Князівство Литовське

- Одна з найбільших держав тогочасної Європи
- Руська – як державна мова
- Соціально – політичний феномен – запорозьке козацтво
- Створення військово – політичної організації

У середині XIV століття українські землі увійшли до складу Польського королівства і Великого Князівства Литовського

Велике Князівство Литовське - одна з найбільших держав тогочасної Європи - стало фактичним продовжувачем традицій Русі.

Державною мовою Великого Князівства Литовського стала руська, якою велися ділові папери.

Основним джерелом права була «Руська правда», пізніше - «Литовські статuti».

Створення нового соціально-політичного феномену - запорозьке козацтво. Запорозьке козацтво - це природне прагнення до самозбереження, самоствердження і самореалізації, а також наявність великого масиву вільних земель - Дикого поля.

На принципах особистої свободи та виборності влади було створено військово-політичну організацію - Запорізьку Січ.

Запорізька Січ сформувала підвалини республіканської форми правління, нові принципи судочинства та джерела права.

У середовищі козацької еліти чітко формується фундаментальні основи майбутньої національної державної ідеї, головні серед яких - право українського народу на власну державу та генетичний зв'язок козацької держави з Руссю.

Вершиною політико-правової думки Гетьманщини стало укладання Пилипом Орликом 1710 року Конституції.

Етапи українського державотворення

Перша світова війна

- Перша світова війна прискорила модернізацію українців
- Формування поняття української нації
- Мільйонні жертви за виборювання самостійності

Під час Першої світової війни формується поняття української нації з її етнічними кордонами, мовою та культурою. Вплив історичних катаклізм та мільйонні жертви українців, неодноразове виборювання самостійності.

Етапи українського державотворення

Українська революція 1917-1921 років

- Утворення незалежної національної держави
- Створено принципи державного будівництва
- 1918 р. проголошення незалежності УНР
- Затверджені державні символи : герб, гімн та прапор
- Тризуб як атрибут військової форми
- Проголошено Акт злуки УНР і ЗУНР

Українська революція

Вперше у XX сторіччі створили незалежну національну державу. Створено принципи державного будівництва: затвердження принципів судової системи, закон про вибори, сформування уряду, розпочато формування війська.

22 січня 1918 року відбулося проголошення незалежності та суверенності Української Народної Республіки.

За часів УНР було затверджено:

- герб – основним елементом якого був тризуб,
- гімн «Ще не мерла Україна», синьо-жовтий стяг – Державним прапором України.
- Уперше тризуб стає атрибутом військової форми

22 січня 1919 року було проголошено Акт злуки УНР і ЗУНР. Ця подія об'єднала Україну та стала підставою для відліку історії соборності України.

В умовах Другої світової війни в 1941 році прийнято Акт відновлення української держави, проголошення Акта відбулося у багатьох містах західної та центральної України.

УПА створює Українську головну визвольну раду (УГВР). Таким чином збройна частина українського визвольного руху отримала політичне представництво – зародок державної влади незалежної країни, дотримання принципів демократії навіть у найважчих умовах підпільно-партизанської боротьби.

В умовах послаблення командно-адміністративного диктату у 80-х роках ХХ століття знову відроджується масовий національно-патріотичний рух і постає питання незалежності.

В 1990 році Верховна рада УРСР приймає Декларацію про державний суверенітет.

Етапи українського державотворення

Сучасна Україна

- Розпад СРСР
- 1991 рік проголошення незалежності України
- 1996 рік прийняття Конституції
- Утвердження народовладдя
- Введення національної валюти

© Егор Селицкий. Фото

24 серпня 1991 року Верховна Рада Української РСР ухвалила Акт проголошення незалежності України, який став точкою відліку сучасної державності. Відновлення державного суверенітету, за який українці змагались протягом багатьох століть.

Проголошення незалежності України відіграло вирішальну роль у розпаді СРСР, відбулося ліквідування комуністичної тоталітарної системи.

28 червня 1996 року було прийнято Конституцію України. Основний закон остаточно проголосив Україну суверенною, незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою, визнав людину найвищою соціальною цінністю і утвердив народовладдя. Відбулося введення в обіг національної валюти – гривні.

Події 1991 року втілили столітні прагнення українців до суверенної держави.